

Bevezetés a számításelméletbe I.
2005. OKTÓBER 28. ÉS NOVEMBER 2.
8. gyakorlat: Mátrixok rangja, inverze

1. **ZH!** Mennyi a rangja az alábbi mátrixoknak?

$$\text{a) } \begin{pmatrix} 2 & 1 & 3 & -1 \\ 3 & -1 & 2 & 0 \\ 1 & 3 & 4 & -2 \\ 4 & -3 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{b) } \begin{pmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & 5 & -2 & 3 \\ 1 & 2 & -1 & -2 \\ 0 & 5 & 0 & 3 \end{pmatrix}$$

2. **ZH!** Határozzuk meg az alábbi mátrix rangját c paraméter függvényében.

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 3 & -1 & c \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$$

3. Melyek igazak az alábbi állítások közül?

- (a) Egy mátrix egy elemét megváltoztatva a rang legfeljebb 1-el változik.
- (b) Bármelyik mátrixban van olyan elem, amelyet alkalmasan módosítva a mátrix rangja megváltozik.
- (c) Ha az A mátrix oszlopai lineárisan függetlenek, akkor az $A\underline{x} = \underline{b}$ egyenletrendszer megoldható.
- (d) Ha az A mátrix sorai lineárisan függetlenek, akkor az $A\underline{x} = \underline{b}$ egyenletrendszer megoldható.

4. **ZH!** Az $n \times n$ -es A és B mátrixokra teljesül, hogy $AB = A$ és $BA = B$. Bizonyítsuk be, hogy ekkor $A^2 = A$ és $B^2 = B$.

5. **ZH!** Legyen A egy $n \times n$ -es invertálható mátrix, B pedig egy olyan $n \times n$ -es mátrix, amelyre $AB = 0$ (csupa 0 mátrix). Igazoljuk, hogy ekkor $B = 0$.

6. Számítsuk ki az alábbi mátrixok inverzeit, amennyiben léteznek!

$$\text{a) } \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \quad \text{b) } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 5 \\ 5 & 7 & 8 \end{pmatrix} \quad \text{c) } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 5 \\ 5 & 7 & 9 \end{pmatrix}$$

7. **ZH!** Adjuk meg az alábbi mátrix inverzét!
Oldjuk meg $n \times n$ -es mátrixra is!

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

8. **ZH!** Határozzuk meg az alábbi mátrix inverzét!

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$$